

розвинуті зв'язки і сподівалися на "болонському" шляху одержати значні дивіденди по полегшенню і розширенню обмінів в освітньо-науковій сфері, запозиченню і впровадженню кращого наукового досвіду тощо; в очах європейського освітнього співтовариства Болонський процес є цікавою, але далеко не першорядною справою.

З огляду на перераховані факти нашого суспільства які впливають на розвиток вищої освіти України постає питання, чи є вони достатньо вагомими, щоб забезпечити переваги від впровадження у нас болонських принципів?

На погляд Грубійко В. та Грубійко У. успіх та суспільне та академічне неприйняття принципів Болонського процесу залежить насамперед від того, яким чином їх трактувати та впроваджувати у практику.

Вони виділяють два підходи впровадження принципів Болонської декларації та кредитно-трансферних технологій: формальний та інноваційний.

Одним із пріоритетних напрямків, для адаптації вищої освіти України до вимог Болонського процесу є удосконалення Закону України "Про вищу освіту" у частині змісту і статусу освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Література

1. Грабович Г. Перед Європою: чи можлива реформа в науці та освіті? // Критика. – № 1 – 2 – 2005.
2. Грубійко В., Грубійко У. Системність формування інноваційного освітнього середовища у вищому навчальному закладі як базова умова реалізації принципів Болонського процесу // Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. – Теоретичний та науково-методичний часопис. – Т. 1. – 2006.– С. 86 – 102.
3. Зязюн Л.І. Болонський процес у Європі і Україні // Трибуна. – 2005.– №1 – 2. – С. 14 – 16.
4. Зязюн Л.І. Освітній поступ України в європейський простір: за і проти. // Вища освіта України. Теоретичний та науково-методичний часопис – 2006. Т. 1. – С.147 – 156.
5. Корсак К. Міфи про Болонський процес // Дзеркало тижня. – 10.10.2005.

ПОРТАЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК СКЛАДОВА КОМП'ЮТЕРИЗОВАНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Шкоденко С. (Полтава)

Будь-яка діяльність неможлива без знання. Саме вони стануть у новому знаннеорієнтованому суспільстві головною цінністю і надбанням. Для досягнення цієї мети необхідно, перш за все, навчитись ефективно передавати суспільний доступ прийдешнім поколінням. Проте, на сьогодні не доводиться говорити про яку-небудь ефективність цього процесу. Як у середній школі, так і у вищій, поширений формалізм, заклади не в повній мірі забезпечені навчально-методичною літературою.

Одним із способів подолання кризових явищ у вітчизняній освіті є використання інформаційно-комунікаційних технологій та розгортання комп'ютеризованого освітнього середовища. Але ефективність реального застосування комп'ютерної техніки та інформаційного навчального контенту, поки-що, нижче очікуваної. Це можна пояснити відсутністю реального переходу від традиційних методів до практичного використання сучасних методик

навчання студентів, що засновуються на застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій.

Отже, сьогодні на передній план постає необхідність удосконалення форм та технологій вищої освіти шляхом розробки та впровадження ефективних рішень організації освітнього процесу. Це може бути досягнуто за рахунок розвитку інфраструктури освітнього інформаційного простору і використання технологій мережевої взаємодії студентів та педагогів, що направлені на створення умов доступності та якості освітніх послуг.

Зважаючи на все вищесказане, на разі постає питання організації такого мережевого середовища, яке б:

- дозволяло отримувати доступ до усієї необхідної навчально-методичної інформації;
- спряло підвищенню ефективності організації освітнього процесу;
- сприяло ефективному оволодінню знаннями;
- забезпечувало можливість обирати дисципліни для вивчення, у тому числі на профільному рівні з використанням сучасних інформаційних технологій;
- створювало умови для спілкування педагогів та студентів, студентів та студентів між собою у рамках активного творчого навчання;
- змінювало роль викладача вищої школи на куратора навчально-виховної і наукової роботи студента (а це передбачено Болонським процесом).

На разі раціональною реалізацією окреслених умов є портальна технологія, що забезпечує розвиток інформаційного простору і дозволяє організувати ефективне використання інформаційних ресурсів. Портал – мережевий комунікаційний вузол, який характеризується дружнім інтерфейсом користувача, широким діапазоном змістового наповнення, послуг та посилань, можливістю вибору джерела змісту, об'єднання ресурсів.

Існуючі програмні засоби, як правило, є засобами створення та демонстрації навчальних курсів і за деякими виключеннями не мають функцій організації портального інформаційно-ресурсного середовища і ведення навчального процесу в мережевому режимі. А наявні системи Learning Management Systems (системи управління навчанням) мають високу вартість, у тому числі впровадження підтримки та супроводження. Тому найоптимальнішим вбачається використання платформи Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment).

Платформа Moodle розповсюджується безкоштовно у рамках ліцензії GNU/GPL, що дозволяє ї використовувати без залучення додаткових витрат. Основні можливості системи: багатоплатформенність, модульність, простота оновлення, простота використання. Проте використання Moodle все одно вимагає наявності кваліфікованих кадрів для її налаштування та обслуговування.

Отже, на сучасному етапі наявні кризові явища у вищій освіті вимагають нового підходу до організації навчального процесу. Суттєвим увижається застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Проте на разі їх використання відбувається без реального відходу від традиційних методів. Використання портальної технології, як складової комп'ютеризованого освітнього середовища, дасть змогу інтегрувати усі навчально-методичні матеріали в один єдиний мережевий комплекс.

Література

1. М. Заботнев, Ю. Кузнецов, В. Кулагин, Б. Линецкий. Интегрированная информационная среда обучения // Интернет-порталы: содержание и технологии: сб. науч. ст. Вып. 2. – М: Просвещение, 2004. – С. 425 – 439.
2. В. Крюков, К. Шахгельдян. Вопросы создания университетского образовательного портала как части информационной среды вуза // Интернет-порталы: содержание и технологии: сб. науч. ст. Вып. 2. – М: Просвещение, 2004. – С. 362 – 385.

ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Яланська С.П. (Полтава)

На сучасному етапі, у зв'язку із входженням України в єдиний освітній простір, значна увага приділяється формуванню особистості, здатної самостійно і творчо мислити в нових соціальних і економічних умовах. Існує потреба перебудови вищої школи, що пов'язана з розвитком активності і творчих можливостей майбутніх фахівців природничих дисциплін, які можуть самостійно приймати рішення, швидко адаптуватися до змін та постійно вдосконалювати професійну діяльність. Відповідно вимог Болонського процесу, значна увага приділяється активізації самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів.

Самостійність – одна із властивостей особистості, що характеризується двома факторами: по-перше, сукупністю засобів – знань, вмінь і навичок, якими володіє особистість; по-друге, ставленням особистості до процесу діяльності, її результатів і умов здійснення, а також зв'язками з іншими людьми, які складаються в процесі діяльності [2].

Сформувати міцні знання вміння і навички можна лише завдяки правильно організованій системі самостійної роботи студентів. Система самостійної роботи студентів являє собою комплекс взаємопов'язаних видів робіт, що взаємообумовлюють один одного і підпорядковані єдиним завданням.

Самостійну роботу поділяють на декілька груп, яким притаманні специфічні види діяльності: роботи, що спрямовані на отримання нових знань і вмінь самостійно отримувати знання із різних джерел: робота з підручником, з таблицями, схемами, з додатковим матеріалом, досліди на заняттях та в домашніх умовах, вивчення принципу дії приладів за моделями і схемами, робота з додатковою літературою; роботи, що спрямовані на удосконалення знань, їх уточнення та поглиблення, вироблення вмінь використовувати знання на практиці: вирішення експериментальних, якісних, графічних задач, проведення експериментів на встановлення взаємозв'язку між явищами, спостереження з метою уточнення умов, в яких відбувається явище, складання задач; роботи, основна мета яких формування в учнів умінь і навичок практичного характеру: побудова і аналіз графіків, виготовлення колекцій, гербаріїв; роботи, основна мета яких розвиток творчих здібностей: підготовка доповідей, рефератів, розробка нових варіантів дослідів, розробка методики постановки дослідів, побудова гіпотез, виконання дослідів з елементами наукового дослідження [1].